

بخش خوشمزه‌ی تاریخ!

• زهرا ناظم پور • تصویر گر: سام سلماسی

تعجب کردید؟ خب حق دارید! مطمئنم انتظار نداشتید وسط صفحه‌های ایران شناسی عکس غذا ببینید! همیشه وقتی درباره‌ی شناختن یک کشور یا شهر سؤال می‌کنیم، اولین جوابی که می‌شنویم کلی اطلاعات جورواجور درباره‌ی تاریخ و ساختمان‌های مهم و هنر و نویسنده‌ها و شاعرهای مهم آنجاست؛ اما این بار می‌خواهیم درباره‌ی غذا حرف بزنیم! غذای هر کشور یا شهر یک بخش مهم از فرهنگ آنجاست. یک بخش خوشمزه از تاریخ تمدن!

شاید مهم‌ترین نکته در فرهنگ غذایی ایران رنگارنگ بودن آن است. تنوع غذایی که در ایران می‌بینیم در کمتر کشوری از دنیا وجود دارد. چرا؟ ما انواع غذاهای دریایی، غذاهای تند، غذاهای گیاهی ملایم، غذاهایی که تنها در کوهستان‌های سردسیر وجود دارد و غذاهایی که مردم گرمسیر می‌خورند را داریم. غذاهایی مناسب کویر، جنگل، ساحل، کوهستان، بیابان و دشت‌ها و علفزارها. این غذاها خیلی خیلی باهم فرق می‌کنند. جوری که انگار به چندین کشور مختلف رفته‌ای و غذاهایشان را امتحان کرده‌ای! مثلاً می‌توانی مزه‌ی غذاهای دریایی را در شهرهای ساحلی جنوبی بچشی که البته با غذاهای دریایی شهرهای شمالی که ترکیبی از غذاهای دریایی و جنگلی هستند، خیلی فرق می‌کند! می‌توانی در سیستان و بلوچستان کلی غذاهای پر ادویه بخوری، جوری که انگار رفته‌ای هند و در آذربایجان و کردستان کلی غذاهای ملایم و فوق‌العاده که مخصوص جاهای سردسیر است. هر شهر و هر استانی برای خودش غذاها و شیرینی‌های مخصوص دارد. می‌دانی چرا؟ چون ایران یک کشور چهارفصل است. یعنی چه؟

کشوری که چهار فصل را هم زمان دارد!

تو در کشوری زندگی می کنی که می توانی از گرم ترین کویرها به سردترین و برفی ترین جاها بروی. از شهرهای جنوبی و کویرهای مرکزی که در هوای داغ مرداد سنگ ها هم از گرما ترک می خورند، به بیلاق های شمالی یا کوهستان های کردستان و آذربایجان بروی که بدون لباس پشمی از سرما یخ می زنی! و جالب این که هم زمان می توانی جاهایی پیدا کنی که بیش تر سال هوای معتدل دارد! همین تنوع آب و هوایی باعث شده ما محصولات بسیار متنوع کشاورزی و در نتیجه غذاهای مختلف و مخصوص داشته باشیم. غذاهایی که نتیجه ی هزاران سال تجربه و تمدن پدران و مادران ماست.

یکی از کارهای مهم ما برای مراقبت از فرهنگ و تمدن ایران، شناخت غذاهای محلی است. چند جور غذای محلی می شناسید؟ چند جور شیرینی و ترشی و مربا که مخصوص شهر و استان شماست؟ غذاهای محلی جاهای دیگر ایران را چقدر می شناسید؟

پیشینه

یک روز در شرایط مناسب (وقتی خطر ویروس کرونا کاملاً برطرف شد) با بچه های کلاس و کمک معلم و حتی مادرها یک جشنواره ی عالی در مدرسه راه پندازید. یک جشنواره ی غذاهای محلی! حتی می توانید غذاها را به دیگران بفروشید و با پولش کتاب های خوبی برای کتابخانه ی مدرسه یا لوازم ورزشی بخرید.

